

Sygn. akt IV U 292/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Radaszkievicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Irena Prokopczuk

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy S. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wszczęcie postępowania w sprawie przeliczenia wysokości renty

na skutek odwołania S. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 stycznia 2017 r. (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) adwokatowi A. P. z Kancelarii Adwokackiej w O. kwotę 221,40 (dwieście dwadzieścia jeden złotych 40/100) zł. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w tym podatek VAT.**

SSO Dorota Radaszkievicz

Sygn. akt IVU 292/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.01.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił S. L. wszczęcia postępowania w sprawie przeliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (T.j. : Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.).

Z decyzją tą nie zgodził się ubezpieczony składając odwołanie sporządzone samodzielnie (k. 2) oraz uzupełnione przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Skarżący nie zgadza się generalnie z wysokością świadczenia poczynszy od 1991 roku do daty wydania zaskarżonej decyzji, załączając dowody na k. 4-16 w postaci decyzji z różnych dat, które znajdują się w aktach rentowych.

W szczególności nie zgadza się z obniżeniem wypłacanego mu świadczenia rentowego z powodu egzekucji komorniczej.

W piśmie stanowiącym uzupełnienie odwołania (k.44-46) pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uwzględnienie odwołania, „uchylenie zaskarżonej decyzji” i orzeczenie co do istoty sprawy. Zarzucił decyzji naruszenie przepisów art. 116 ust. 1 i 5 oraz art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych poprzez błędne zastosowanie tych przepisów i uznanie, że stanowią one podstawę do wydania decyzji o odmowie wszczęcia postępowania. Naruszenie § 4 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (dz. U. Nr 237, poz. 1412 ze zm.) poprzez pominięcie ciążącego na organie obowiązku wezwania strony do uzupełnienia braków formalnych w przypadku ich stwierdzenia. Poza tym wskazał na naruszenie przepisów k.p.a. – 107 § 1 w zw. z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, art. 9 k.p.a. oraz 11 k.p.a. w zw. ze wskazanym wyżej art. 124 ustawy emerytalno-rentowej.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje :

Pismem z dnia 9 grudnia 2016r. S. L. zwrócił się bezpośrednio do Sądu Okręgowego w Olsztynie „o udzielenie pomocy w sprawie bezpodstawnego zaniżenia renty inwalidzkiej z tytułu wypadku przy pracy”. W ocenie skarżącego zaniżenie to nastąpiło poczynszy od określenia wysokości świadczenia w decyzji z dnia 10.12.1991r.

Pismem z dnia 3 stycznia 2017r. organ rentowy w odpowiedzi na pytanie Sądu Okręgowego w Olsztynie wyjaśnił, że pismo wnioskodawcy z dnia 9 grudnia 2016r. zostało potraktowane jako wniosek o przeliczenie renty z tytułu niezdolności do pracy i w najbliższym czasie będzie wydana decyzja.

Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2017r. Sąd Okręgowy w Olsztynie stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O..

W dniu 13 stycznia 2017r. wydana została zaskarżona decyzja odmawiająca wszczęcia postępowania w sprawie przeliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Organ rentowy wskazał, że sprawa prawidłowości ustalenia świadczenia odwołującego była już przedmiotem wielokrotnych analiz. W dalszym ciągu nie stwierdza się żadnych nieprawidłowości a świadczenie jest wypłacane w prawidłowej wysokości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

W ocenie Sądu Okręgowego w Olsztynie odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, albowiem wnioskodawca do wniosku z dnia 9 grudnia 2016r. nie przedłożył żadnych nowych dowodów nieznanymi organowi rentowemu. Wnioskodawca wraca cały czas do nieprawidłowego jego zdaniem ustalenia wysokości świadczenia po jego waloryzacji w 1993r., co zostało szczegółowo wytłumaczone wnioskodawcy pismem organu rentowego z dnia 1 lipca 2009r.

(k.336 akt ZUS). Ponadto po tej dacie sprawa wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy oraz jej waloryzacji była przedmiotem rozstrzygnięcia sądów - ostatnio Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie o sygn. akt III AUa 892/11, który wyrokiem z dnia 25.10.2011r. oddalił apelację skarżącego od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie właśnie w sprawie o wysokość renty po waloryzacji oraz o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w latach 1990-1993 (Plik I , k. 435). Do tego właśnie okresu ponownie wraca wnioskodawca w sprawie niniejszej.

Zważyć więc należy- jak słusznie wskazał pozwany organ, że wnioskodawca nie wskazuje na jakiegokolwiek nowe dowody, które miałyby wpływ na wysokość renty, składa przy wniosku i przy odwołaniu oraz powiela te same dokumenty istniejące już w aktach ZUS.

W tej sytuacji zasadnie pozwany organ rozpoznał wniosek ubezpieczonego z dnia 9 grudnia 2016r. (przekazany mu przez sąd) na podstawie art. 114 w związku z art. 116 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W świetle bowiem art. 114 ust.1 pkt 1 tej ustawy w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;

Z kolei na podstawie art. 116 ust. 1 i 5 ustawy postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

W wyroku z dnia 28 marca 2001r., sygn. akt II UKN 297/00 Sąd Najwyższy wskazał, iż do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo i wysokość tego świadczenia – art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co oznacza, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na wnioskodawcy.

Jak zaś już wyżej podniesiono wnioskodawca po rozparzeniu jego sprawy w prawomocnym wyroku z dnia 15 czerwca 2011r., sygn. akt IVU 1404/11 (II AUa 892/11 właśnie w sprawie o wysokość renty po waloryzacji oraz o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z lat 1990-1993 nie przedłożył żadnych nowych dowodów, które miałyby jakiegokolwiek wpływ na wysokość świadczenia. Nie ma tu znaczenia subiektywne przekonanie wnioskodawcy w tym zakresie.

W wyroku z dnia 15.10.2015r., sygn. akt I UK 461/14 Sąd Najwyższy klarownie wskazał, iż na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych postępowanie o ponowne ustalenie prawa do świadczeń (określane jako wznowienie postępowania przed organem rentowym)-tu wysokości świadczenia, może zostać wszczęte tylko w dwóch przypadkach, po pierwsze - przedłożenia nowych dowodów, czyli dowodów, którymi organ rentowy nie dysponował w poprzednim postępowaniu zakończonym prawomocną decyzją oraz po drugie - ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem takiej decyzji, a nieuwzględnionych przez organ rentowy, przy czym nie jest istotne, czy organ rentowy nie uwzględnił tych okoliczności z własnego zaniedbania, czy też z winy strony. Jeżeli nie pojawią się takie nowe dowody lub nie ujawnią się takie nowe okoliczności, nie jest dopuszczalne wszczęcie postępowania na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej.

W tej sytuacji nie doszło do naruszenia wskazanych w uzupełnieniu odwołania

(k.44-46) przepisów prawa przy wydaniu zaskarżonej decyzji (art. 114 i 116 omawianej ustawy), albowiem pozwany prawidłowo zastosował te normy prawne.

Natomiast w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd nie może w zasadzie skutecznie zakwestionować postępowania przed organem rentowym, prowadzonego na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w wyroku z dnia 2.12.2009r., sygn. akt I UK 189/09 Sąd Najwyższy wskazał, iż wady decyzji organu rentowego spowodowane naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostają w zasadzie poza przedmiotem postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, za wyjątkiem wad, które dyskwalifikują tę decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego.

W sprawie niniejszej z taką sytuacją nie mamy do czynienia, zatem podnoszone przez stronę odwołującą naruszenia przepisów kodeksu postępowania administracyjnego pozostają bez wpływu na ocenę prawidłowości i zgodności z prawem zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze powyższe odwołanie ubezpieczonego podlegało oddaleniu z mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. (pkt I wyroku).

W pkt II wyroku Sąd przyznał od Skarbu Państwa pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu wynagrodzenie powiększone o podatek VAT za pomoc prawną udzieloną wnioskodawcy z urzędu- na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - § 15 ust. 2.

SSO Dorota Radaszkiewicz